

Foaia românească

Vineri
9 ianuarie
1998

Anul I
Nr. 1-2

(Serie nouă)

Săptămînal al românilor din Ungaria ❖ Fondat în 1951 ❖ 8 pagini ❖ 20 forinți

Începînd din acest an...

... cu acest număr lansăm o nouă serie a gazetăritului românesc din Ungaria, care a fost fondat – așa cum se vede pe frontispiciu – în anul 1951. Fiind singura publicație de acest gen, scopul i-a fost, înainte de toate, să se adreseze minorității noastre prin scrieri, care au avut tangență cu viața românimii de pe aceste meleaguri.

Indiferent cu ce periodicitate sau cu ce titlu a apărut – între anii 1951–1956 lunar, cu titlul *Libertatea noastră*, în perioada 1957–1971 bilunar, iar din 1978 săptămînal, în ambele faze pînă în 1991 deja cu numele *Foaia noastră*, în timp ce între 1991–1997 săptămînalul cu diferite variante de titlu în care doar „NOI” a fost constant – această publicație s-a străduit să dea o informare pe cît posibil corectă, să formeze modul de gîndire în condițiile sociale mereu în schimbare, să păstreze tradițiile noastre culturale, să ajute în cultivarea limbii materne, cu alte cuvinte, să contribuie la menținerea și întărirea conștiinței de identitate a românilor din Ungaria.

Sîntem convinși că schimbările de apariție și format pe trecute în publicația românilor din această țară – de la *Libertatea noastră* și pînă la actualul debut al săptămînalului **Foaia românească** – nu au fost zadarnice și inutile, acestea răspunzînd doar la noile revendicări ale vieții.

Prin adoptarea deciziei privind schimbarea, atît a numelui, cît și a formatului săptămînalului anterior, Comitetul Editorial a fost călăuzit de principiul utilizării cu mai mare randament a spațiului care ne stă la dispoziție, de cel al editării unui organ de presă, care printr-o mutabilitate mai facilă poate satisface, sau cel puțin încearcă să satisfacă, cerințele diferitelor categorii de cititori. Altminteri sperăm că acei conaționali care vor citi din săptămîna în săptămîna *Foaia românească* se vor convinge de intențiile noastre și se vor reîntîlni în scrierile și paginile noului săptămînal cu sugestiile sosite tocmai din partea lor, cu atît mai mult, cu cît decizia definitivă a noii structuri a fost precedată de un sondaj larg de opinii.

Pe lîngă menținerea scopului primordial, al servirii intereselor românimii din țara noastră prin mijloacele mass-mediei, noua structură poate oferi o modalitate mai variată a exprimării cerințelor cititorilor. Astfel, dincolo de caracterul și profilul aproape delimitat al celor 8 pagini ale săptămînalului *Foaia românească*, colectivul redacțional va pune pe masa cititorilor și alte trei suplimente aparte, cu apariție și spațiu constant: lunar va apare suplimentul credincioșilor ortodocși intitulat *ORTODOXIA* și cel al credincioșilor bapțiști cu titlul *ISUS SALVATORUL*, iar din două în două luni suplimentul *PAGINI CULTURALE*. În aceste suplimente de cîte două pagini, evident vor putea apare și scrieri mai vaste, iar redactarea lor de către personalități de specialitate din domeniile respective, poate fi o garanție de nivel și pricepere.

De menționat într-o altă ordine de idei că *Foaia românească*, considerîndu-se săptămînal al tuturor românilor din Ungaria, va sta și în viitor la dispoziția cititorilor, va asigura spațiu exprimării celor mai diferite opinii și păreri, indiferent de coloritul sau locul pe care-l ocupă autorul în societate.

Dat fiind că în anul 1998 prezentul număr este primul, colectivul redacțional al săptămînalului **Foaia românească** urează tuturor cititorilor – și prin ei tuturor conaționaliilor – un an plin de succese, cu sănătate și tradiționalul „La mulți ani!”.

Mihai Kozma
director

Conferință de presă despre

Activitatea Oficiului pentru Minoritățile Naționale și Etnice

Cu cîteva ore înainte de festivitatea înmînării în Parlament a tradiționalelor distincții „PENTRU MINORITĂȚI”, la Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice – în cadrul unei conferințe de presă – dr. Éva Orsós-Hegyési, președintele acestei instituții a prezentat succint activitatea desfășurată în anul abia acum lăsat în urmă.

Doamna Orsós-Hegyési a relevat că anul 1997 s-a dovedit a fi un an decisiv din punct de vedere al preocupărilor față de problemele arzătoare ale minorităților. Astfel *cauza modificării Legii electorale* – care permite și reprezentarea în Parlament a minorităților conlocuitoare – a fost deosebit de importantă și se află pe cea mai bună cale a soluționării optime.

O altă problemă relevantă a fost cea legată de *deciziile și hotărîrile Comisiei Interministeriale a Minorităților*, – comisie al cărei președinte este Csaba Tabajdi, secretar de stat politic, responsabil cu problemele minorităților – privind *asigurarea unor finanțări de urgență*, înainte de toate a școlilor aflate în criză materială, apoi a instituțiilor culturale, a autogovernărilor minoritare și altor țeluri cu caracter minoritar. De menționat în această ordine de idei că din cele 188 de cereri înaintate de diferitele instituții și comunități, 140 au fost sprijinite dintr-un fond total de peste 302 milioane forinți, din care *minoritatea română cu 38,5 milioane*.

În ceea ce privește activitatea **Fundației Publice „Pentru minoritățile naționale și etnice”**,

dr. Éva Orsós-Hegyési a arătat că în timp ce în anul trecut fundația a gospodărit din 395 milioane, în anul 1998 vor sta la dispoziția acesteia 474 milioane de forinți, ceea ce va permite o finanțare și mai bună a activităților și programelor minorităților. Deja în cursul acestei luni va apare apelul *Fundației* privind domeniile posibilităților de înaintare a concursurilor, care sînt similare cu cele din anul trecut, o noutate constituind-o posibilitatea de obținere a unei burse pentru creatori și cercetători, pe o durată de 1 an.

Tot în cadrul conferinței de presă a fost prezentat concursul înaintat de Comisia Parlamentară pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte pe care-l publicăm în pagina a 3-a. – k –

Stimați Cititori!

Ca și în alți ani, în zilele și săptămînile trecute au sosit la adresa redacției noastre multe felicitări, scrisori, cărți poștale cu urări de bine, de noroc prin care cititorii ne doresc multă sănătate și noi succese în muncă.

La rîndul nostru mulțumim pe această cale tuturor acelor care ne-au onorat și ne-au învrednicit cu gîndurile lor de bine și de sănătate. Ne străduim și în continuare să fim demni de încrederea acordată, dovedind aceasta printr-o muncă redacțională mai conștiincioasă, mai bună, ca prin tematică și formă să corespundem așteptărilor.

Colectivul redacțional

Din cuprins

Îmbucurător este în această nouă tendință rolul marcant al Bisericii. Și nu numai în formarea religioasă și în întărirea identității, ci și în promovarea limbii materne. Comunitățile bisericești, mi se pare, devin comunități tot mai puternice în care se cultivă o limbă românească frumoasă.

(Pag. a 3-a)

La Betleem L-am văzut pe Mîntuitorul Iisus Hristos în peșteră: prunc, slăvit de îngeri, închinat de magi și străjuit de Prea Curata Sa Maică. Astăzi, îl vedem în plinătatea firii Sale, ca Fiu al lui Dumnezeu și ca Fiu al Omului, în același timp, dialogînd cu Sfîntul Ioan Botezătorul.

(Pag. a 5-a)

De mai bine de o lună este ambasador al României la Budapesta

„...minoritățile să reprezinte în cele două țări o punte de legătură și de prietenie...”

Petru Cordoș este mai bine de o lună ambasadorul României la Budapesta. În această perioadă scurtă a făcut tot posibilul să se informeze, chiar și la fața locului, despre situația românilor din Ungaria, întretinându-se cu diferiți lideri ai instituțiilor și organizațiilor românești din țara noastră, și, totodată, prin contactele permanente cu autoritățile ungare, despre posibilitățile ridicării relațiilor ungaro-române pe o treaptă superioară. Despre aceste două probleme-cheie din punct de vedere al românismului din Ungaria am stat de vorbă cu noul ambasador atât la Budapesta, cât și la Giula.

– Din informațiile pe care le-am obținut din partea autorităților ungare, problemele reprezentanței minorităților în cel mai înalt for legislativ este dezbătută cu foarte mare dorință, ca deja alegerile din primăvara anului curent să se desfășoare după noua Lege electorală, care să permită minorităților să trimită deputați în Parlament Dar de bună seamă, că după ce spun că noi dorim o asemenea reprezentanță și a românilor din Ungaria, este vorba de o decizie care aparține Parlamentului ungar.

– Domnule ambasador, cu ce așteptări ați venit la Budapesta pe postul de ambasador al României?

● Am sosit la Budapesta cu optimism și animat de cele mai bune intenții. Optimism, pentru că relațiile româno-ungare se află într-o etapă foarte bună, cum poate nu au fost niciodată, iar această situație îmi creează cele mai bune condiții pentru a-mi desfășura activitatea. Relațiile dintre cele două state sînt intense și se dezvoltă în cele mai diferite domenii.

Bune intenții, pentru că doresc să contribui la consolidarea nivelului deja atins al relațiilor româno-ungare și la ridicarea lor pe o treaptă superioară. Dorința mea este ca cele două țări să se afle împreună în NATO și în Uniunea Europeană, să fie prospere și democratice, să nu mai existe posibilitatea întoarcerii în trecut.

– Dacă deja în prima întrebare v-ați referit la relațiile dintre Ungaria și România, permiteți-mi, propunerea, să ne oprim aici și să intrăm în detalii.

● Este aproape generală părerea că niciodată relațiile nu s-au aflat la un nivel ca acum. După încheierea **Tratatului de bază dintre România și Ungaria** ne aflăm în faza lui de deplină aplicare în viață. Deja de o lună și ceva, de când sînt în Ungaria, m-am convins că aceasta se dezvoltă aproape în toate sectoarele de activitate ale vieții. Aici la Giula, vreau să mă refer la două dintre acestea: una este colaborarea dintre județele române și ungare de-a lungul frontierei care se dezvoltă foarte bine, iar cealaltă se referă la protecția minorităților. Această protecție a minorităților trebuie să aibă ca scop păstrarea identității lor naționale și culturale și ca minoritățile să reprezinte în cele două țări o punte de legătură și de prietenie.

Am spus deja că relațiile sînt foarte bune, ele nu au însă același nivel în diferitele sectoare. Dacă, de exemplu, pe plan politic situația este exemplară, dovadă contactele existente la cel mai înalt nivel, în domeniul economic există încă mult spațiu care trebuie folosit. Schimburile comerciale și cooperarea economică pot fi substanțial sporite. Importurile ungare – sau dacă vreți, exporturile

Petru Cordoș

»Am 56 de ani, sînt căsătorit și am un băiat de 26 de ani, redactor la Radio București.

Sînt originar din Tîrgu-Mureș unde mi-am efectuat studiile elementare și liceale la Liceul „Al. Papiu Ilarian”.

Am absolvit Facultatea de Drept din București și am intrat în Ministerul de Externe în anul 1966, în urma unui concurs.

Am lucrat la Ambasadele României din Italia și Franța și din 1994 am fost director și apoi director general în Ministerul de Externe român. Am prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador al României la Budapesta la 26 noiembrie 1997.

Vorbesc limbile engleză, franceză și italiană și mă descurc bine în limba maghiară.»

Urag cititorilor săptămânalului, tradiționalul LA MULTI ANI multa sănătate și împliniri, un an bogat, plin de satisfacții morale și materiale

P. Cordoș

românești în Ungaria – trebuie să crească și să fie echilibrate, pentru că în prezent România importă mai mult din Ungaria decît exportă. Va trebui să trecem apoi și la concretizarea proiectului autostrăzii Budapesta–București–Constanța.

Pe plan cultural este necesară o mai bună cunoaștere reciprocă a valorilor culturale. Ele constituie unul din cele mai bune instrumente în clădirea încrederii reciproce, care este trainică numai atunci, cînd este împărtășită de toți membrii societății.

– Care ar putea fi domeniile prioritare în dezvoltarea relațiilor bilaterale în viitorul apropiat?

● Nu aș stabili priorități. Aș spune că relațiile

trebuie să se dezvolte în mod natural în toate domeniile. Desigur că există factori care pot favoriza această dezvoltare sau alții care pot împiedica. În prezent, factorii favorizați sînt predominanți și noi trebuie să încurajăm această direcție.

– Propun să trecem la o problemă mai restrînsă, totatunci concretă, anume la relațiile așa-zise „româno-române” în general și la situația românismului din Ungaria în special. Am aflat că în această perioadă – de cînd ocupați postul de nou ambasador al României la Budapesta – în vederea obținerii unor informații și orientări cît mai concrete, v-ați întretinut cu mai mulți lideri ai instituțiilor și organizațiilor românești.

● În România, mai ales începînd cu perioada după 1990, se cunosc tot mai multe lucruri despre românii din Ungaria. Există un mare interes față de situația lor, față de modul în care trăiesc, dacă reușesc să-și păstreze identitatea, în ce măsură se află în curs un proces de asimilare. Din păcate, de mai mulți ani acest interes se menține la un nivel general. El este desigur expresia unei dorințe sincere de a menține legături strînse, dar nu coboară întotdeauna la cunoașterea în aprofundime a situației lor. Acest lucru este valabil în primul rînd pentru presa română.

Părerea mea este că comunitatea română este din ce în ce mai bine organizată, că ea se preocupă ca identitatea națională și culturală a românilor, cîți au mai rămas în Ungaria, să fie menținută, îmbogățită. Vreau să vă asigur că statul român al cărei reprezentant sînt, nu vă uită, dorește să vă ajute cît mai mult și eu îmi propun ca contactele noastre să fie cît mai dese, așa cum și contactele mele cu autoritățile ungare, pentru a vedea modul în care și unii, și alții pot să vă sprijine. Sînt convins că în prezent ne aflăm în perioada în care minoritatea română atît cu sprijinul statului ungar, cît și al autorităților guvernamentale române, are toate șansele să evolueze în mod pozitiv. Dorința mea este să-i cunosc mai bine și să îi ajut pe românii din Ungaria.

– Evident că cunoașteți decizia adoptată la ședința interpartită privitoare la posibilitatea reprezentanței minorităților în Parlamentul Ungariei.

● Aș vrea să afirm (deși dumneavoastră cunoașteți) pentru cititorii săptămînalului **Foia românească** că și în România minoritățile au deja de cîțiva ani buni deputați în Parlament și cunosc eforturile care se fac în Ungaria pentru ca și aici să se petreacă acest lucru. Din informațiile pe care le-am obținut din partea autorităților ungare, problemele reprezentanței minorităților în cel mai înalt for legislativ este dezbătută cu foarte mare dorință, ca deja alegerile din primăvara anului curent să se desfășoare după noua Lege electorală, care să permită minorităților să trimită deputați în Parlament. Am înțeles că sesiunea actuală a Parlamentului s-a încheiat fără să se fi luat încă o decizie în acest sens, dar am primit asigurări că va exista o dezbateră specială în cursul lunii februarie și mi s-a spus că există convingerea că Legea electorală va fi adoptată. În politică convingerile sînt foarte utile și eu sper că ele se vor transpune în practică pentru a nu risca ca încă patru ani să se voteze după legea veche. Dar de bună seamă că după ce spunem că noi dorim o asemenea reprezentanță și a românilor din Ungaria, este vorba de o decizie care aparține Parlamentului ungar.

– Vă mulțumesc pentru interviu, dorindu-vă succese în activitatea Dumneavoastră!

Mihai Kozma

Legături mai accentuate

În ultimele săptămîni ale anului trecut, o delegație a Consiliului pentru Problemele Românilor de Pretutindeni a vizitat localitățile cu populație românească din Ungaria, aducînd pentru școli, biblioteci, cluburi și centre culturale cadouri valoroase: cărți, discuri, casete video, iar pentru Editură, hîrtie și cerneluri tipografice. Dat fiind că am mai informat detaliat despre acest ajutor generos în coloanele săptămînalului, nu mai insistăm asupra acestui aspect.

În schimb, poate fi deosebit de concludent felul în care **Gabriela Cursaru**, expert guvernamental la consiliul amintit, apreciază dezvoltarea legăturilor dintre România și românii din Ungaria, prin prisma experiențelor ultimilor ani. Tocmai în această direcție a decurs discuția purtată înainte de reîntorcerea în țară a doamnei Cursaru.

– Cum apreciați poziția limbii române din Ungaria?

– Vizitînd în repetate rînduri localitățile cu populație românească din Ungaria, constat în ultimul timp cîteva fenomene noi. Pe de-o parte, văd cu părere de rău că limba română este într-o suferință mare: bilingvismul din școli, dar după cîte-mi dau seama, și în familie, reduce rolul limbii materne. Învățarea românei a ajuns la nivelul învățării limbilor străine. Pe de altă parte însă, constat că se ridică numărul școlilor în care se predă limba română, într-o formă sau alta. Tocmai de aceea mi-a părut bine că de astă dată am putut dărui cărți, casete, discuri în școli din nouă localități.

O altă constatare mă face optimistă. Există speranțe: prin posibilitățile organizatorice noi din ultima perioadă, crește pe multiple planuri stimularea afirmării identității naționale a românilor din Ungaria. La fel, prin intrarea în vigoare a curriculumului național, consider că rezultatele practice nu vor întârzia. Fiindcă frămîntarea vie legată de această amplă reformă va genera în final, cea mai bună soluție prin care școala, iar și mai concret: predarea românei, să poată servi din plin minorității românești. Căci cunoașterea limbii este un criteriu de bază în afirmarea identității.

– Deci, considerați cultivarea limbii materne ca un imperativ

principal mai important decît altele împotriva asimilării?

– *Categoric. Și cu siguranță nu e doar părerea mea. Dar și în acest sens văd semne pozitive. Constat o preocupare benefică mai ales pe plan editorial, printr-o diversificare a aparițiilor editoriale și prin intensificarea vieții culturale. Iar prin intensifi-*

care înțeleg și diversificare. La ora actuală românii din Ungaria nu mai au doar echipe folclorice sau formații corale, nu au doar scene literare școlare sau mici formații culturale. Actualmente se remarcă și o tot mai rodnică activitate de cercetare, fiind în plină afirmare o nouă intelectualitate.

În această ordine de idei aș aminti că am avut cîteva convorbiri foarte concludente în acest sens: la studioul de radio și la catedra de română din Seghedin, iar la Budapesta am avut ocazia să discut cu doamna Maria Berényi, m-am întîlnit cu domnul Ștefan Frățean, am asistat la vernisajul din Giula al lui Ștefan Oroian, am discutat cu cîteva profesoare tinere. Toate aceste întîlniri m-au convins, în plus, că românii din Ungaria sînt capabili să propășească pe plan cultural-artistic, spiritual și intelectual.

Îmbucurător este în această nouă tendință rolul marcant al bisericii. Și nu numai în formarea religioasă și în întărirea identității, ci și în promovarea limbii materne. Comunitățile bisericesti, mi se pare, devin comunități tot mai puternice în care se cultivă o limbă românească frumoasă. Am asistat la un serviciu al baptilștilor din Micherechi unde m-a impresionat limbajul ales în care s-a desfășurat totul. Aceeași constatare am făcut-o și la Apateu... Numai că acolo starea bisericii mi-a lăsat o impresie neplăcută și acolo

mi-am dat seama cîte ajutoare ar fi încă necesare...

– Firește, românii din Ungaria vor avea nevoie întotdeauna de ajutor, iar sprijinul României nu poate avea caracter de campanie.

– Firește că nu. Dar nu numai despre asta e vorba, de continuitate, de caracterul permanent al ajutorului. Mai este vorba și de găsirea unor forme cît mai variate și eficiente în acest proces de sprijinire. Iar în acest amplu program al Consiliului nostru sînt prevăzute și o seamă de posibilități noi. În viitorul apropiat planificăm întîlniri cu conducerea Editurii NOI și edituri similare din București. Apoi: dorim să asigurăm un stand și pentru expunerea publicațiilor românești din Ungaria la Tîrgul Internațional al Cărții de la București. Pe urmă, dorim să intensificăm sistemul schimbului de experiență a cadrelor didactice. În toate aceste strădanii, noul nostru ministru, profesorul **Sorin Botez** va fi cu siguranță o personalitate care să susțină din răsputeri această cauză, promovînd posibilitățile dictate de circumstanțele actuale.

– Este salutară atenția susținută a Bucureștiului și ajutorarea serioasă a guvernului României. Dar și pe plan teritorial sau local pot fi făcute multe...

– Vedeți, nici în acest sens încă nu am valorificat toate posibilitățile. În această direcție, programele comune, legăturile directe, formarea unor zone culturale limitrofe toate-toate au, la fel, o mare pondere. Prin intensificarea legăturilor directe, realizăm un nou cîștig de cauză, de cauză comună.

– Stimată Doamnă, Vă mulțumim că ne-ați informat. Vă sîntem recunoscători că ne ajutați atît ca înalt funcționar guvernamental, cît și ca intelectual cu alese calități umane. Dar înainte de a ne lua rămas bun, cu ce concluzie am putea încheia convorbirea noastră?

– Apreciez legăturile noastre drept ascendente, dar m-ar bucura dacă ele ar deveni și mai accentuate, pe planuri cît mai variate, la nivel cît mai diversificat. Iar în acest amplu sistem de raporturi, un accent de seamă revine raporturilor umane directe. Eu aș opta pe acestea, pe fundalul unui sistem instituțional lucid, folosit eficient și rațional.

E. I.

CONCURS

Comisia Parlamentară pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte inițiază un concurs pentru sprijinirea acelor asociații ale minorităților naționale și etnice, care s-au înregistrat, pînă la 31 decembrie 1994 în mod legislativ pentru înființarea și activitatea culturală de păstrare a identității sau care apără interesele minorităților naționale, care nu intră în competența legii partidelor.

(Autogovernările minoritare nu pot concura!)

Diferitele organizații vor fi sprijinite în anul 1998 cu 79,1 de milioane de forinți, față de cele 70 de milioane din anul 1997. Acțiunile din rîndurile minorităților naționale și etnice din țară vor fi subvenționate cu mai multă generozitate, însă dosarele de concurs vor trebui întocmite cu și mai mult spirit de răspundere și competență.

Dosarele de concurs trebuie să cuprindă următoarele documente:

- documentele de bază ale asociației, respectiv comunității (înregistrarea matricolă, contractul și contul de bancă);
- darea de seamă referitoare la activitatea generală a asociației, descrierea programelor aparte pe baza completării anexei 2;
- declarație cu privire la faptul că asociația nu are datorii față de contribuțiile generale (APEH, TB...);
- declarație despre faptul că a decontat reglementar sprijinul primit de la diferite fundații și ministere.

Comisia atrage atenția că:

- își rezervă dreptul să controleze la fața locului, atît înainte de aprecierea dosarului, cît și după aceea;
- dosarele incomplete și cererile trimise după termenul precizat nu vor fi luate în considerare;
- înaintarea dosarului integral, cu toate documentele precizate nu înseamnă în mod automat și aprobarea dosarului și acordarea neapărată a sprijinului bugetar;
- documentele înaintate anterior nu se iau în considerație, așa dar este necesară înaintarea integrală a tuturor documentelor precizate;
- dosarele înaintate nu vor fi restituite.
- O condiție a repartizării sprijinului financiar este ca informațiile privitoare la înregistrarea matricolă și datele privitoare la contractul, respectiv contul de bancă să corespundă cu realitatea, pentru conformitatea acestor date președintele organizației purtînd toată răspunderea.

Dosarele de concurs vor trebui înaintate pînă la data de **15 februarie 1997** la Comisia Parlamentară pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte, pe adresa 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19. Dosarul să fie prevăzut cu precizarea „Szervezettámogatási pályázat”.

Informații suplimentare: la secretariatul Comisiei: (tel. 268-5032, 268-5035)

Cum va fi anul 1998?

Iată-ne la un nou început. Un început de an care se vrea mai bun, mai plin de bucurii. Dar cine știe, ce ne rezervă cu adevărat noul an? Noi am vrea să facem multe și am vrea ca totul să ne reușească. Din păcate acest „totul” nu depinde numai de noi. Deseori ne împăcăm cu gîndul că „timpul le rezolvă pe toate”. Și totuși există lucruri de care nu ne place să vorbim.

Să luăm, de exemplu, timpul sau ceea ce este în legătură cu aceasta: trecerea, transformarea, schimbarea. Cei mai mulți dintre noi nu înțelegem tranzațiile din viața economică și stăm neputincioși în fața deciziilor și hotărîrilor care ne amărăsc viața.

Astfel nu e ușor să dai un răspuns categoric și mai ales la întrebarea din titlu. Anul acesta va aduce – mai ales pentru economia țării – elemente noi, ușor se poate întîmpla că pentru anumite pături sociale va aduce nesiguranță și frica zilei de mîine.

De altfel, începînd imediat cu prima zi a anului s-au majorat prețurile la mai multe produse de larg consum. Însă măsura majorării depinde întotdeauna de acordul dintre unitatea producătoare și cea comercială.

Ce rămîne de făcut?

În această situație va trebui să ne împăcăm cu ideea că în acest an va trebui să renunțăm la o parte din bunurile materiale și spirituale cu care ne-am familiarizat pînă acum, va trebui să suportăm diferența tot mai mare dintre diferitele pături sociale. Va trebui să facem economisiri drastice, fiindcă în caz contrar vom rămîne fără căldură și lumină, renunțînd la foarte multe bunuri de toate zilele.

Deci, cum va fi anul 1998?

Pe scurt: foarte greu.

– tj –

*Cu ocazia Sfinților Sîrbători
de iarnă, urez tuturor românii
din Ungaria multe sîndate și un
An Nou fericit!
La mulți ani, cu
toată dragostea și stima
Gabriela Cursaru*

În anii vârstei preșcolare, modul educării are o importanță deosebită contribuind în mare măsură la formarea personalității. În această perioadă, copilașii petrec mai mult timp la grădinițele de copii cu educatoarele și doicile lor, decât cu familia.

La Micherechi, conducerea locală s-a străduit, ca prichindeii să petreacă orele multor zile în condiții optime, într-o atmosferă plăcută în minunata lor grădiniță.

În ultima perioadă a anului trecut m-a impresionat din nou această instituție frumoasă, curată „ca o clinică”, unde se desfășoară o activitate instructiv-educativă exemplară, precum am aflat de la numeroși cunoscuți. Despre situația actuală a activităților zilnice m-a informat cu mare plăcere **Florentina Kozma**, conducătoarea instituției. Astfel am aflat despre efectivul îmbucurător al preșcolariilor înscriși – 110 la număr – în cele patru grupe. Este mulțumitor și faptul că de copii se ocupă educatoare calificate, care vorbesc bine limba română, asemenea celor patru doice.

E foarte important acest lucru, pentru că la grădiniță, doar ziua de luni este „maghiară”, în restul săptămânii domină limba română, atât în cursul ocupațiilor, cât și în timpul liber. Educatoarele, ca să-și dezvolte în permanență cunoștințele de specialitate, când au posibilitatea se înscriu la diferite cursuri de perfecționare. Precum s-a menționat, în ultimul timp cele mai multe dificultăți de limbă se constată la copiii mici, care din cauza căsătoriilor mixte, acasă vorbesc din ce în ce mai puțin

Copilașii din Micherechi

Într-o grădiniță minunată

românește. Ceea ce ar dori educatoarele: să se rezolve problema de coordonare pe linia profesională românească, pentru că de când s-a desființat postul de consultant de specialitate, acest domeniu a rămas fără gazdă. Astfel ar fi bine dacă la grădinițele noastre s-ar întruni din când în când educatoarele la un schimb de experiență, unde și-ar plînge „doleanțele”, de pildă: ar avea nevoie de anumite broșuri și cărți cu teme legate de anotimpuri, poezioare, cîntece referitoare la cele mai importante sărbători calendaristice.

Despre condițiile financiare am aflat că cele necesare azi sînt corespunzătoare, completarea este continuă. Pe deasupra prin anumite concursuri se obțin fonduri suplimentare, dar sînt binevenite și ajutoarele directe, cum ar fi: cei 50 000 Ft din partea părinților **Gheorghe Mișuț** și **Zoltán Ruja**, bani din care s-a procurat de Moș Nicolae un televizor în culori pentru grupa mică. Tot cu această ocazie s-au cumpărat jucării din cei cîte 5 000 de forinți donați de **Tiberiu Bara** și **Ioan Condoroș**. Pentru acest gest, conducerea grădiniței își exprimă mulțumirile sincere, pentru orice ajutor tuturor părinților, dar și Asociației Românilor din Micherechi, care a contribuit cu 25 000 de forinți la organizarea sărbătorii de Crăciun și de „Bun rămas”.

Relațiile sînt mulțumitoare și cu școala generală și cu conducerea localității, care face tot posibilul ca prichindeii să se simtă cît mai bine la cel de-al doilea cămin al lor, contribuind în ultimul timp și la subvenționarea cheltuielilor de alimentație a copilașilor.

– E. Bányai –

Excursie la Oradea

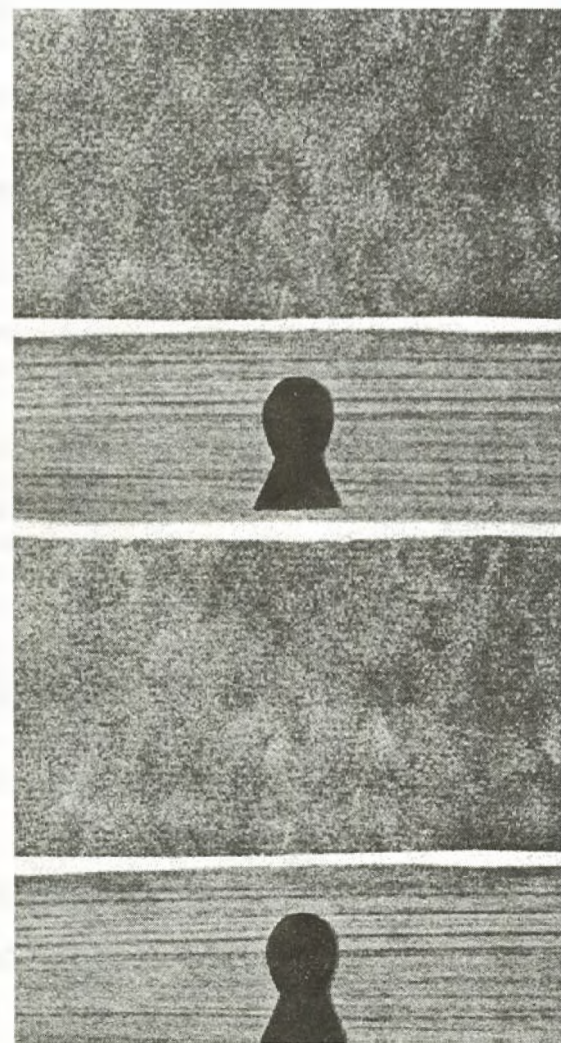
La invitația Inspectoratului de cultură a județului Bihor un grup de elevi ai școlii generale din Apateu, în pragul sărbătorilor de iarnă, au efectuat o călătorie în reședința județului Bihor, Oradea. Cu această ocazie au vizitat monumente cultural-istorice din oraș, au urmărit un spectacol la Teatrul de păpuși și s-au întîlnit cu tinerii dansatori ai Casei tineretului din Oradea.

J. V.

Constanța Buzea

De ce e întuneric în sertar?

De ce e întuneric în sertar? Pentru că în nici un sertar din lume oamenii nu pun becuri care să se aprindă și să lumineze. Ei cred că ajunge să deschidem sertarul și, gata, sertarul se umple de lumină. Oamenii cred că lucrurile care locuiesc în sertare nu au nevoie de lumină electrică și că ele nu sînt fricoase, că stau liniștite pe întuneric și ziua, și noaptea, și dimineața, și seara. Un sertar e ca o cameră mică de tot, dar care nu are nici un geam și nici o ușă. Nu poate intra pe nicăieri lumina soarelui.

AM UMBLAT ȘI AM COLINDAT

Este deja un obicei, că din an în an Corul „Pro musica” din Giula, făcându-și misiunea, umblă în ajunul Crăciunului în satele și orașele locuite de români, dând concerte dintr-un repertoriu bogat de colinde strămoșești.

De astă dată ne-am oprit și după o vecernie frumoasă am cântat în biserica sârbească din orașul Seghedin, apoi la Catedra de limba română, în fața unui public numeros.

Apoi Corul Pro musica a petrecut o zi înălțătoare cu credincioșii din Cenadul Unguresc, unde în afară de biserică am intrat, cântând colindele, și în casele credincioșilor. Ultimul popas l-am făcut la Apateu, unde am participat la un concert de colinde împreună cu coriștii din comună, și cu un cor bărbătesc din Cheresig.

Trebuie amintit că aceste turnee au fost realizate din cei 74 000 de mii de forinți primiți în acest an de la Fundația pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria.

Mai jos publicăm o părere lirică și subiectivă despre concertul de la Cenadul Unguresc.

Text și foto: **Șt. Oroian**

* * *

Îmi aduc aminte de acele sentimente pe care le-am trăit în Ajunul Crăciunului când mergeam la colindat. Cu alți copii, de vârsta mea, umblam pe la casele românești și vesteam nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Credincioșii se bucurau de sosirea noastră și împreună cu noi cântau frumoasele versuri ale colindelor. De mult a fost, acum douăzeci de ani. Atunci încă și la Cenadul-Unguresc se practica acest obicei.

În zilele noastre, doar în biserică se mai colindă. Ceea ce pe vremuri a fost spontan, acum devine organizat.

S-a format deja o tradiție ca parohia din Cenadul-Unguresc, în preajma sfintei sărbători de Crăciun, cu mult drag să găzduiască în mijlocul ei corul „Pro musica” din Giula. Formația corală a vizitat comunitatea noastră duminică, la 14 decembrie. Programul a început cu săvârșirea Sf. Liturghii la care, dând răspunsurile, și corul a participat. Iar la ora trei după-masă a avut loc concertul de colinzi. Credincioșii de față în sfânta biserică de mult nu au trăit asemenea momente înălțătoare. Vocea urcă la Dumnezeu, iar inima se deschide și-l primește pe Pruncul Iisus.

Mulțumim corului pentru acea duminică minunată.

Este bine că există o comunitate care mai păstrează această zestre spirituală a strămoșilor noștri și care ne-o împărtășește și nouă.

Corul din Apateu

A. B.

Publicul la concertul de colinde din Apateu

Béla Marksteiner La festivalul „Cântecele românilor de pretutindeni”

În luna octombrie a anului 1997, la Drobeta Turnu-Severin s-a organizat cea de-a V-a ediție a Festivalului-concurs internațional „Cântecele românilor de pretutindeni” rezervat pentru interpreții de muzică vocală și instrumentală. Din Ungaria s-a prezentat pentru a doua oară la acest concurs internațional solistul de nai Béla Marksteiner sponsorizat de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria.

Solistului nostru i s-a acordat la acest festival o „Diplomă specială” și diferite cadouri. În cotidianul independent al județului Mehedinți „Datina” am putut citi și un mic interviu cu Béla Marksteiner:

„M-am aflat la Drobeta Turnu-Severin și în anul tre-

cut la acest festival și am câștigat un premiu special. Mă bucur nespus de mult pentru posibilitatea de a participa la această competiție. Mulțumesc organizatorilor, publicului și minunatei orchestre.” Ne bucurăm și noi de succesul solistului și îi dorim și pe mai departe succese în viața personală și coristică.

- ni -

(...) Îndată după Anul Nou, la deschiderea acestuia, praznicul din ziua de 6 ianuarie, Boboteaza, încheie ciclul celorlalte sărbători mari din această perioadă și începe celea unui alt an, așa cum și Mântuitorul Hristos va merge din aceste momente în pustie, postind patruzeci de zile și apoi, mai departe, la predicarea Evangheliei, având adevărea tatălui ceresc al Cărui glas s-a auzit deasupra Iordanului și a rămas în amintirea întregii creștinătăți: „Acesta este Fiul meu cel iubit, întru Care am binevoit”.

La Betleem L-am văzut pe Mântuitorul Iisus Hristos în peșteră: prunc, slăvit de îngeri, închinat de

magi și străjuț de Prea Curata Sa Maică. Astăzi, îl vedem în plinătatea firii Sale, ca Fiu al lui Dumnezeu și ca Fiu al Omului, în același timp, dialogând cu Sfântul Ioan Botezătorul asupra rolului Sfânt al acestuia și intrând în repejunile Iordanului spre a primi și de la el Botezul și a plini astfel toată dreptatea. Iată o icoana Mântuitorului Hristos, când S-a smerit și a primit Botezul de la Prorocul Ioan spre „a se plini toată dreptatea”. În predica Sa în pustiu, Ioan accentua neîncetat misiunea pe pământ al lui Iisus ca Fiu al lui Dumnezeu: „Vine în urma mea Cel care este mai tare decât mine, Căruia nu sînt vrednic, plecîndu-mă, să-l dezleg cureaua încălțămintelor. Eu v-am botezat cu apă, continuă el, El însă vă va boteza cu Duh Sfînt” (Marcu 1, 7). Faptul avea să arate și însemnătatea unei ape curgătoare și cristaline, cunoscută pe harta lumii cu numele de Iordan, care, primind pe Mântuitorul

Hristos, a rămas de-a pururi pomenită în istoria mîntuirii noastre. (...)

În această sfință și mare zi se sfințesc apele și se sfințește firea întregă. Se sfințește omul, în primul rînd, prin contactul nemijlocit cu trupul lui Hristos coborît în repejunile Iordanului. Apa sfințită astăzi este numită în credința noastră ortodoxă aghiazma cea mare și se sfințește numai în această zi, spre deosebire de altele. Aghiazma mare este aducătoare de încredere, de sfințenie, de sănătate și se ia dimineața îndată după rugăciune. Stropirea cu aghiazmă și gustarea din ea are semnifica-

La Bobotează - 6 ianuarie

ție liturgică în această clipă de apifanie, de revelație dumnezeiască, cînd, în taina sufletului, fiecare credincios poate să asculte cu urechea credinței acele cuvinte minunate rostite la Botez de Tatăl ceresc: (Matei 3, 17).

Glasul Tatălui ceresc prin care s-au rostit aceste cuvinte, la Iordan, se va mai auzi încă în istoria mîntuirii noastre pe muntele Taborului, la Schimbarea la Față. Pe tabor, glasul a fost, ca și astăzi, mărturia că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, spre a se arăta slava lui și a încuraja și întări pe cei trei Apostoli și pe toți urmașii lor în credință. Iar acum, la Botez, repetîndu-se aceeași descoperire dumnezeiască aproape cu aceleași cuvinte, este o anticipare, o investire a ceea ce avea să aducă în lume și în omenire Mîntuitorul Hristos, Evanghelia Sa, predica sa, Jertfa și Învierea sa. (...)

Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Despre „motivele supraviețuirii graiului micherechean”

DE PE PICIOR GREȘIT

Pentru ca nu cumva să „scap” nici măcar vreodată emisiunea în limba română a televiziunii maghiare, – cum de obicei cu regularitate, – și cea difuzată la sfârșitul lunii noiembrie (Ecranul nostru, 25 noiembrie 1997), am înregistrat-o pe casetă video. Acest procedeu, îmi asigură posibilitatea de a revedea și reasculta când îmi „pică bine” reportajele și știrile care, pe undeva, dintr-un motiv sau altul, mă mai interesează încă într-o oarecare măsură. Astfel procedând, din acest program am „studiat”, prin reluări, cu interes explicabil, reportajul realizat la Giula vizând simpozionul cercetătorilor români din țară, acordând o deosebită atenție, printre altele, celor declarate de lingvista Ana Borbil. Dînsa, la întrebarea „care sînt motivele supraviețuirii graiului micherechean?” a răspuns următoarele:

– În trecut, pentru menținerea limbii române la Micherechi a influențat factorul de proporție sută la sută a românilor din sat. Comunitatea era foarte închisă. Și acel factor era că Micherechiul se situează... într-un loc lateral geografic, deci nu este în centru... în apropierea unor orașe.

Dar ce, care este factorul care ajută menținerea limbii române azi în Micherechi? Ocupația nouă, adică grădinaritul în sere. Cu aceasta comunitatea românească s-a aflat modul ca și tinerii să rămîna în sat în comunitate, și tinerii lucrează împreună cu părinții, deci nu au fost nevoiți să se ducă în oraș, cum s-au dus, de exemplu, în Chitighaz. Și limba pîinii a rămas limba română. Deci tinerii nu au fost influențați de limba orașului. Ci rămînînd... au rămas în sat, limba pîinii a rămas limba română.”

Dat fiind că actualmente, mai mult ca oricînd, mă interesează tot ce se spune, se scrie, se publică despre locul meu natal, – în speranța că și D-ei va continua studiarea, într-un spirit mult mai aprofundat, a dialectului străbunilor mei, – țin să-i vin în ajutor cu o obiecție fundamentală privind „motivele”, – în concepția mea singurul „motiv”! – care a contribuit la păstrarea graiului în cauză: micherechencele niciodată n-au știut să vorbească decît românește! Acest unic motiv a fost și a rămas să fie determinant în păstrarea „limbii pîinii” la Micherechi. (Nu știu dacă am „descifrat bine” expresia-locuțiune folosită în timpul acordării interviului, eu pînă azi n-am întîlnit-o, – dealtfel e o foarte nimerită îmbinare de cuvinte!) Din experiență proprie știu cum că în comuna mea natală, în copilăria și adolescența mea, bunicile și străbunicile noastre nu cunoșteau limba maghiară, nici măcar la grad minim. În acest plan al amintirilor mele personale, în fond incontestabile, mi se pare semnificativ faptul că, de pildă, dintre bunicile mele una, Hoțopănița, (n. Floarea Netea, 1880–1951), datorită faptului că una dintre surorile sale era măritată la Crîstor, cumva se mai descurca și în limba maghiară, însă cealaltă „maică bătrînă”, Ana Martin, decedată în toamna anului 1964, la vîrsta de 92 de ani, nu știa să ceară unguerește nici măcar un pahar de apă. Apoi mamă-mea (1910–1966), s-a stins din viață fără ca să fi învățat maghiara la nivel de conversație, deși, la școală, limba statului, firește, fusese obiect de studiu obligatoriu. Numai că nici dînsa, și nici majoritatea consătenelor sale nu prea terminau mai mult

decît vreo clasă sau două ale școlii primare. Sub același aspect îmi amintesc de ceea ce nu se poate uita pe o viață, și anume, de acea nespūsă disperare cu care mamă-mea, la timpul potrivit, m-a rugat să-i aduc noră româncă, ca să poată „să vorovească cu ie”.

Insist încă puțin la același cadru familial, deoarece fiindcă cele aduse de aici au o valoare unică. Mama a avut două surori vitrege, care nici atîta nu știa unguerește cît mamă-mea. Dar am și eu o soră mai mare, Florica, (n. 1932). Har Domnului trăiește, oricine se poate convinge felul cum vorbește unguerește. Cam slab. Una dintre cele trei cumnate ale mele, (Rafila Poiendan, 1933–1988), deși a ajuns într-un mediu ungueresc (la oraș), s-a stins din viață fără să fi cunoscut bine maghiara. Apoi: am avut și mai am o mulțime de mătuși, „nane și unchioi”, despre care știam și știu cu siguranță că numai foarte-foarte slab vorbeau, respectiv vorbesc unguerește. Același lucru pot să-l susțin și în ceea ce privește toate cunoștințele mele de „sexul frumos” din toate familiile prietenilor, ale foștilor vecini, ale cunoștințelor, ale interlocutorilor etc.

Pornind de la acest punct fix, deci de la „fosta” realitate, conform căreia micherechencele nu știau să converseze în limba maghiară veacuri de-a rîndul (de la colonizarea comunei pe la mijlocul secolului al XVIII-lea, și pînă pe la mijlocul secolului nostru), și că acest unic considerent stă la baza vorbirii graiului local, cu sens de completări suplimentare merită să mai menționăm și acea tradiție socio-economică care le-a legat pe fetele și femeile din Micherechi de casa părintească, de vatra strămoșească: pe majoritatea băiețandrilor, flăcăilor și bărbaților micherecheni sărăcia i-a obligat să părăsească comuna pentru a asigura un cîștig minim pentru întreținerea familiilor lipsite de bunurile materiale necesare traiului de pe o zi pe alta. Ei plecau la distanțe mici sau mari, la muncă cu ziua, cu săptămîna, cu luna sau ca argați pe întregul. Cine rămînea acasă? ELE! Ele și o mică parte a acelor bărbați pe care neputința îi lega

de sat. (Excepție: un foarte subțire substrat al bogătașilor locali, cîteva zeci de oameni, asupra cărora, fie chiar și în trecut, ne vom opri încă în cele ce urmează.) Cine educau mulțimea de copii rămași acasă? ELE! Care putea să fie limba de conversație zilnică a acestor comunități? Româna! Cînd partea bărbătească se reîntorcea la vatra familiei, chiar și dacă ar fi învățat la perfecție limba mediului înconjurător, cu cine și de ce să fi vorbit unguerește?! În consecință, simplificată, cam așa se prezintă adevărata motivație a păstrării graiului micherechean.

Fără îndoială, sub un alt aspect al realității de odinioară, avem de-a face cu un anumit cerc vicios, deoarece constatarea citată, adică cea în care Ana Borbil spunea că „comunitatea era foarte închisă” nu poate fi pusă sub semnul întrebării decît prin reafirmarea aceleiași precizări: româncele micherechene nu știau unguerește... ca urmare nu-și părăseau cuibul în direcții maghiare, fiindcă le era rușine că nu știu unguerește... ca urmare, nu li se asigura posibilitatea „naturală” să învețe limba anturajului cu care ar fi putut comunica, dacă ar fi cunoscut mijlocul de comunicare respectiv... Ca urmare de ce să învețe o limbă străină și grea, dacă nu aveau nici o motivație să tindă spre a o învăța... deci româncele micherechene nu știau unguerește... Chiar și din această privire sumară rezultă că micherechence vîrstnice nici în zilele noastre nu vorbesc nici bine, nici corect maghiara, fapt de care ne putem convinge cu ușurință printr-o simplă deplasare „țintită” la fața locului.

Este demnă de toată atenția acel „foarte subțire substrat al bogătașilor locali” – cărora li se „atașau” doar cîteva ologi, – care nu erau nevoiți să plece la distanțe mici sau mari, la muncă cu ziua, cu săptămîna, cu luna sau ca argați pe întreg anul, dat fiind că nici acești consăteni de-ai noștri nu au însușit cît au trăit (nici cei care mai trăiesc încă!) limba maghiară la un grad mult mai ridicat decît „femeile”: cei care nu au fost siliți să intre în contact direct cu unguerea n-au avut șansa să învețe bine

maghiara. Așadar, din punct de vedere funcțional, fenomenul primește și aici același caracter de cerc vicios.

Fără a intra în alte detalii, (n-am fost, nu sînt, nici nu voi fi expert în cele ale lingvisticii), consider necesar să mai atrag atenția și asupra altor cîteva aspecte semnificative care, prin bunăvoînța doamnei Ana Borbil, sînt actuale acum și aici. De pildă:

– dialectul arhaic micherechean a fost (și este) păstrat mult mai curat de sexul feminin – vezi mulțimea de termeni tehnici ai tuturor îndeletnicirilor casnice, inclusiv ai industriei casnice, cu precădere cei ai prelucrării cînepii, ai mîncărurilor și gătirea acestora, ai creșterii păsărilor de curte etc. – în vreme ce toate „ocupațiile” bărbătești și terminologia acestora, folosită în mod normal de aceștia, este mult mai încărcată de maghiarisme;

– nu poate fi întîmplător nici faptul, tot cu caracter unic, conform căruia toate ungueroaicele care au ajuns să se căsătorească cu micherecheni, alegîndu-și domiciliul în această localitate, toate, (deși, pe vremuri, nu prea multe la număr) toate au învățat, aproape la perfecție, graiul local – singura cale care le asigura posibilitatea unor conversații nemijlocite;

– nimeni nu a formulat încă întrebarea: de ce oare în rîndul primelor promoții (4–5, poate și mai multe serii) ale absolvenților liceului românesc giulan nu găsim nici o micherecheancă? (Excepție: singura clasă pedagogică);

– în lipsa unui mediu potrivit de limbă, fetițele nici la școală (unde, dealtfel, întotdeauna predomina româna), nici în mediul ungueresc (unde nu prea ajungeau), respectiv nici în familie (unde întotdeauna limba română stăpînea terenul) nu aveau cum să învețe prea multe din graiul atît de greu de însușit pentru o generație prematură, factori de factură evident conservatoare ale unei tradiții specifice locului, tradiții cu trăsături încă atestabile.

Revenind – pentru o altă scurtă obiecție – la citatul de mai sus, țin să mai amintesc faptul că majoritatea decisivă a localităților populate și de români, la fel ca și Micherechiul, se înlăntuiesc pu marginea de vest a graniței române („într-un loc lateral geografic”): Cenad, Bătania, Lökösháza, Aletea, Săcal, Apateu, Bedeu, Pocei etc.; concomitent: toate acestea sînt cel puțin totatît de departe de orașe ca și Micherechiul, adică... nu sînt în centru... în apropierea unor orașe.

Cît privește „ocupația nouă, adică grădinaritul în sere” – ca factor „care ajută menținerea limbii române azi în Micherechi” nu pot spune altceva decît că, la fel ca toate argumentele înșirate în interviul citat (și supus criticii), este o afirmație nocivă, declarată de pe picior greșit: Micherechiul de azi a pornit pe o cale ireversibilă a asimilării, fără îndoială, datorită (și) bunăstării materiale asigurate de grădinaritul în sere, unde și cînd vorba românească pierde teren tocmai în rîndul generațiilor tinere care, încă din grădiniță, vorbesc maghiara tot mai frecvent și din ce în ce mai corect, mai ales ei între ei, nemaivorbind de căsătoriile mixte, (numeric, în continuă creștere) – unul dintre numeroasele elemente care duc spre pierderea definitivă a mediului dădător de viață „limbii pîinii”, chiar și dacă tinerii „au rămas în sat”.

Alexandru Hoțopan

La Centrul Cultural al României:

Serată folclorică a românilor din Budapesta

Cu patru zile înainte de a ciocni un pahar de șampanie, însoțit de tradiționala urare „La mulți ani!”, în ziua de 27 decembrie, la Centrul Cultural al României din Budapesta a avut loc o serată cultural-folclorică, organizată de această instituție culturală împreună cu Asociația Română din Budapesta.

Deși data seratei nu era – în aparență – optimă, fiind vorba tocmai de sîmbăta dintre Crăciun și Anul Nou, sala festivă a Centrului a fost arhiplină. Iar numeroasa asistență a așteptat cu nerăbdare începerea programului. Ca o deschidere a seriei au luat cuvîntul scriitorul **Mircea Oprea**, directorul Centrului și ziaristul **Vasile Roxin**, președintele Asociației. Ambii au accentuat rolul și importanța culturii în limba maternă, ca factor care întărește spiritul de apartenență. Programul cultural-folcloric care a urmat cuvintelor de deschidere a întărit această idee călăuzitoare.

Rămînînd la programul propriu-zis, acesta a fost asigurat de cîteva soliști talentați din Budapesta și Micherechi. Au evoluat ca soliști vocali: **Daniela Sirca** și **Vasile Papp**, în continuare au interpretat jocuri din Micherechi **Ioan Gomboș** împreună cu **Vasile Papp**, iar tînărul **Vasile Ciotea** s-a remarcat ca talentat interpret instrumentist.

După acest spectacol, participanții la serată s-au mai întretinut într-o plăcută atmosferă amicală, ca o avanpremieră a revelionului, în cadrul unei tratații protocolare.

Serata a fost sponsorizată de Fundația EURO-ETNIKUM, de Comisia pentru minorități a Primăriei Capitalei, de Primăria sectorului V din Budapesta, de Editura ETNIKUM și de Editura NOI, care a oferit premii în cărți și abonamente la săptămînalul românesc. Inițiativa recentă poate fi un bun început pentru o acțiune care, pe viitor, s-ar putea transforma într-o tradiție culturală veritabilă.

PROGRAME TV

12 IANUARIE - 18 IANUARIE

Programul MTV1 Az MTV mûsora

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Az Onedin család (angol tévéfilmsorozat) 12.00 Déli harangszó 12.40 Öt perc tőzsdé 13.00 Vasárnapi muzsika - hét közben 14.00 Patrin - Űzenet - Vorba 14.25 Domovina 14.50 Sztellit 15.30 Maja, a méhecske 15.55 Csapdák. Rajzfilm 16.20 Zenelánc 16.30 A szerelem jogán (brazil tévéfilmsorozat) 17.00 A háziorvos: Dr. Laviccka Kálman 17.15 Körzeti magazinok 17.40 Körzeti híradók 18.05 Ficánkoló 18.20 „Engedjétek hozzám!” 18.35 A pampák királya (brazil tévéfilmsorozat) 19.30 Híradó 20.00 X-akták - Történetek az FBI titkos ügyeiből 20.45 Szilveszter újra! 21.30 Mixshow 21.50 Kenő 21.55 Hírek 22.00 Aktuális 22.25 Interjú a miniszterelnökkel 22.55 Kimenő éjfélig (amerikai film) 0.50 Híradó

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Sportakadémia (francia sorozat) 10.25 Anno... 11.00 Walt Disney bemutatja 12.00 Déli harangszó 12.40 Öt perc tőzsdé 13.00 Híres dallamok, híres előadók 14.00 A proféta szeme (lengyel film) 15.45 Ficánkoló 15.50 Híres muzsikások 16.20 Műsorismertetés 16.30 A szerelem jogán (brazil tévéfilmsorozat) 17.00 Segítőtárs 17.15 Tipp-Hopp! 17.45 Körzeti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Vackor az I. b-ben 18.30 A pampák királya (brazil tévéfilmsorozat) 19.30 Híradó 20.00 Vészhelyzet (amerikai tévéfilmsorozat) 20.50 Kriminális 21.20 MM 21.25 Telemázi 21.50 Kenő 21.55 Hírek 22.00 Aktuális 22.25 Publikum 22.55 A tékozló fiú (csehszlovák film) 0.40 Szenes Andreával... 1.25 Híradó

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Bor és hatalom (spanyol s.) 10.05 Sabu - az „Elefántboy” 10.55 Nekem ne lenne hazám? 11.15 Második lehetőség (am. s.) 12.00 Déli harangszó 12.40 Öt perc tőzsdé 13.00 Magyar menyegző 14.00 Srpski Ekran 14.25 Ecranul nostru 14.50 Hrvatska kronika 15.15 Műsorismertetés 15.25 Bor és hatalom (spanyol s.) 16.00 Zöldkalap 16.30 A szerelem jogán (brazil s.) 17.00 Pszichovonal 17.10 Életjel 17.15 Körzeti magazinok 17.45 Körzeti híradók 17.55 Tanúságtételek 18.15 Családi csetepaték 18.35 A pampák királya (brazil s.) 19.30 Híradó 20.00 A misszionárius lány (olasz s.) 21.30 MM 21.35 Kenő 21.40 Hírek 21.45 Aktuális 22.10 Szabad verseny 22.40 Fehér léggömb (iráni film) 24.00 Híradó

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Bor és hatalom (spanyol s.) 10.10 Helló, világ! 11.05 Erdész ház Falkenauban (NSZK s.) 12.00 Déli harangszó 12.40 Öt perc tőzsdé 13.00 Az öröklődő „öröklődök” 14.00 Együtt - Arcképek 14.50 Unser Bildschirm 15.15 Műsorismertetés 15.25 Bor és hatalom (spanyol s.) 16.00 Cigánykerék 16.30 A szerelem jogán 17.00 Gyorssegély 17.10 Csellengők 17.15 Bohózat album 17.45 Körzeti híradók 18.00 Tisztelendők 18.20 Vízpók, csodapók 18.35 A pampák királya (brazil s.) 19.30 Híradó 20.00 Szomszédok 20.30 Friderikus - show 22.30 Kenő 22.35 Hírek 22.40 Aktuális 23.05 Világkép 23.35 A majomkölyök (kinai f.) 1.10 Híradó

5.30 Gazdátév 5.50 Nap-kele 9.35 Bor és hatalom (spanyol s.) 10.05 Familia Kft. 10.35 Szomszédok 11.10 Savannah (amerikai s.) 12.00 Déli harangszó 12.40 Öt perc tőzsdé 12.50 Környezetünk 13.00 Ez is operett, az is operett 2. 14.00 Öten a szigeten (angol s.) 14.25 Martin Cuzzlewit (angol s.) 15.25 Bor és hatalom 15.55 Ficánkoló 16.05 Kisokos 16.30 Úrgammák 17.00 Láz-mérő 17.15 Evgyűrűk 17.45 Körzeti híradók 18.05 Ablak 19.00 Rajzfilm 19.15 Kortánc - körkép 19.30 Híradó 20.00 Savannah (amerikai s.) 20.45 Exkluzív 21.10 Ötszemközt Kocsis Zoltánnal 21.55 Kenő 22.00 Hírek 22.35 Aktuális 22.30 Tranzit 23.00 Kutyafutóban (angol f.) 0.30 Híradó

5.50 Nap-kele 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Rajzfilmsorozatok paradéja. 9.50 Lurkó Kupa 10.05 Szókimondó 11.00 Szenvedélyek (olasz s.) 12.05 Mckenna (am. sor.) 12.45 Válaszolunk... a nézők telefonjaira 13.00 Híradó 13.10 Ó-Európa Farsang 13.30 Zöld posta 14.00 Telezsák 14.10 Telesport 15.10 A pillanat embere (angol vígjáték) 16.40 Vers mindenkinek 16.45 Álompolgár 17.30 Zóna 17.55 Minden, ami zene 18.00 Thalassa, a tenger magazinja 18.30 Jelenségek az állatvilágban 19.05 Lottoshow 19.30 Híradó 20.00 Új szeszélyes évszakok 21.00 Az élet mindig drága (amerikai film) 23.10 Különös álom

6.30 Gazdaképző 7.00 Ficánkoló 7.05 A kard (meséjék) 7.30 Motgszka 7.50 Zenegér 8.00 Jövő 7.25 8.25 „Igy szól az Úr!” 8.30 Rajzfilmsorozatok paradéja 9.30 Családi napló 10.00 Tévémagiszter 11.05 Gazdák keresünk 11.30 Lovass Lajos nótafelvételeiből 12.00 Déli harangszó 12.05 Szerencsepercek 12.30 Jani házhoz megy 13.00 Don Camillo és a tiszteletré méltó Peppone (olasz-francia film) 14.45 Edes semmittevés 15.30 Örömhír 16.00 Walt Disney bemutatja 17.05 Minden, ami zene 17.10 Helló, Magyarország! 18.00 Önök kérték! 19.00 A Hét 20.00 Uborka 20.20 A veszélyes élet (ausztrál film) 22.15 Tónik 23.40 Az ötvenes évek világa (német dokumentumfilm-sorozat) 23.10 Telesport

Programul TV2 A TV2 mûsora

6.00 Hét x hét 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 9.25 Délelőtt a TV2-vel 10.25 Egy kórház magánélete (am. sor.) 11.15 Marienhof 11.40 Mindent vagy semmit! 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék 12.40 Egy kórház magánélete 13.30 Csupa-csupa élet (német sor.) 13.55 Willy Fog utazása a Föld középpontja felé 14.25 Nekem nyolc! 14.55 Csipsz 15.50 Aki bújít, aki nem (kanadai sor.) 16.15 Remington Steele (amerikai sorozat) 17.05 Marienhof (német sor.) 17.30 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.55 Az Acapulco-öböl (amerikai sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények, hírműsor 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Összetört álmod (amerikai film) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Tények - Jó estét, Magyarország! 23.00 Cagney és Lacey (am. sor.) 23.45 Hajnaltól napestig 0.10 Tények

6.00 Faluvilág 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 9.25 Délelőtt a TV2-vel 10.25 Egy kórház magánélete 11.15 Marienhof 11.40 Mindent vagy semmit! 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék 12.40 Egy kórház magánélete (am. sor.) 13.30 Csupa-csupa élet 13.55 Willy Fog utazása a Föld középpontja felé 14.25 Nekem nyolc! 14.55 Csipsz 15.50 Aki bújít, aki nem (kanadai sor.) 16.15 Remington Steele (am. s.) 17.05 Marienhof 17.30 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.55 Az Acapulco-öböl (am. sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Kaméleon (am. sor.) 20.50 JAG - Becsületbeli ügyek (am. sor.) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Kobra (amerikai sorozat) 23.45 Hajnaltól napestig 0.10 Tények

6.00 Nótaszó 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 9.25 Délelőtt a TV2-vel 10.25 Egy kórház magánélete (am. s.) 11.15 Marienhof (német s.) 11.40 Mindent vagy semmit! 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék 12.40 Egy kórház magánélete 13.30 Csupa-csupa élet (német s.) 13.55 Willy Fog utazása a Föld középpontja felé (spanyol s.) 14.25 Nekem nyolc! 14.55 Csipsz 15.50 Aki bújít, aki nem? (ausztrál s.) 16.15 Remington Steele (amerikai s.) 17.05 Marienhof 17.30 Csupa-csupa élet (német s.) 17.55 Az Acapulco-öböl (mexikói s.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (amerikai s.) 19.55 Újra az iskolában (am. vígjáték) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Tények 23.00 Zsarublues (am. s.) 23.45 Hajnaltól napestig 0.10 Jó estét, Magyarország!

6.00 Gyökereink 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 9.25 Délelőtt a TV2-vel 10.25 Egy kórház magánélete (am. s.) 11.15 Marienhof 11.40 Mindent vagy semmit! 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék 12.40 Egy kórház magánélete (am. s.) 13.30 Csupa-csupa élet 13.55 Willy Fog utazása a Föld középpontja felé 14.25 Nekem nyolc! 14.55 Csipsz 15.50 Organikus narancs (ausztrál s.) 16.15 Remington Steele (am. s.) 17.05 Marienhof 17.30 Csupa-csupa élet 17.55 Az Acapulco-öböl 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. s.) 19.55 Rex felügyelő (német-osztrák s.) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Tények 23.00 Remington Steele (am. s.) 23.45 Hajnaltól napestig 0.10 Jó estét, Magyarország!

6.00 Nemcsak egy mozi 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 9.25 Délelőtt a TV2-vel 10.25 Egy kórház magánélete (am. s.) 11.15 Marienhof 11.40 Mindent vagy semmit! 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék 12.40 Egy kórház magánélete (am. s.) 13.30 Csupa-csupa élet 13.55 Willy Fog utazása a Föld középpontja felé 14.25 Nekem nyolc! 14.55 Csipsz 15.50 Organikus narancs (ausztrál s.) 16.15 Remington Steele (am. s.) 17.05 Marienhof 17.30 Csupa-csupa élet 17.55 Az Acapulco-öböl (mexikói s.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. s.) 19.55 Kifutó 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Tények 23.00 Sunset Grill (amerikai film) 23.45 Hajnaltól napestig 0.10 Jó estét, Magyarország!

6.45 Teo. Rajzfilm 7.00 Egérfogó 7.30 Pufóka 8.00 Nekem nyolc! 9.00 Kölyökszínpad 10.00 Kik 10.30 Hét x hét 11.00 Uramisten (magyar film) 13.00 Gazdagok és szépek (am. s.) 15.00 Elbűvölő szélhámos (francia film) 16.30 A TV2 és a Discovery Chanell bemutatja: Az ikrek misztikuma (am. film) 17.30 A hegyi doktor (német s.) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Szelem első látásra 19.55 Fletch (amerikai film) 22.15 Jack Reed 4. (fr. film) 0.30 Titkos játékok 2. (am. f.)

6.45 Süni 7.00 Biblia gyermeknek 7.30 80 nap alatt a Föld körül Willy Foggal 8.00 Nekem nyolc! 9.00 Megdumáljuk! 10.00 Nyelvecske: Follow me 10.30 A-Z 11.00 Segíts magadon! 11.30 Gyökereink 12.00 Hűség az Isten 12.30 Nótaszó 13.00 Az Acapulco-öböl (mexikói sor.) 15.00 A Zuper csapat (am. s.) 16.00 Top 10 16.30 Nemcsak egy mozi 17.00 Az úrközpont (am. s.) 18.00 Tények 18.10 Napló 19.00 Szerencsekerék 19.30 Szelem első látásra 19.55 Az Agyoncsapat (amerikai film) 22.15 Magyar rapszódia (magyar film) 23.45 Napló

Programul RTL Klub RTL Klub mûsora

6.30 Jó reggelt! 8.30 100-ból egy (ism.) 9.00 Klip klub 9.30 Borostyán (ism.) 10.30 Dragon Ball (fr. rajzfilmsor., ism.) 10.55 Grand Prix (fr. rajzfilmsor., ism.) 11.20 Candy, Candy (japán rajzfilmsor., ism.) 11.45 Sweet Valley (am. sor., ism.) 12.10 Knight Rider (am. sor., ism.) 13.00 Híradó 13.10 Randevő Edittel (talkshow) 13.30 Borostyán (olasz filmsor.) 14.30 Klip klub 15.00 Rajzfilm klub 16.15 Sweet Valley (am. filmsor.) 16.40 Knight Rider (am. filmsorozat) 17.30 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Falcon Crest (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 19.55 Meri vagy nem meri? 20.00 Hadd maradjak, anyu! (német film) 21.40 Reflex (vitaműsor) 22.40 Az ötödik sarok (am. film, ism.) 0.20 Fókusz (ism.), időjárás

6.30 Jó reggelt! 8.30 100-ból egy (ism.) 9.00 Klip klub 9.30 Borostyán (ism.) 10.30 Dragon Ball (fr. rajzfilmsor., ism.) 10.55 Grand Prix (fr. rajzfilmsor., ism.) 11.20 Candy, Candy (japán rajzfilmsor., ism.) 11.45 Sweet Valley (am. sor., ism.) 12.10 Knight Rider (am. sor., ism.) 13.00 Híradó 13.10 Randevő Edittel (talkshow) 13.30 Borostyán (olasz filmsor.) 14.30 Klip klub 15.00 Rajzfilm klub 16.15 Sweet Valley (am. filmsor.) 16.40 Knight Rider (am. filmsorozat) 17.30 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Falcon Crest (am. sorozat) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 19.55 Meri vagy nem meri? 20.00 Kettős bevetés (német filmsor.) 20.50 Tűzelj vissza! (am. film) 22.30 Hadd maradjak, anyu! (német film, ism.) 24.00 Fókusz (ism.), időjárás.

6.30 Jó reggelt! 8.30 100-ból egy (ism.) 9.00 Klip klub 9.30 Borostyán (ism.) 10.30 Dragon Ball (fr. rajzfilmsor., ism.) 10.55 Grand Prix (fr. rajzfilmsor. ism.) 11.20 Candy, Candy (japán rajzfilmsor. ism.) 11.45 Sweet Valley (am. sor., ism.) 12.10 Knight Rider (am. sorozat, ism.) 13.00 Híradó 13.10 Randevő Edittel (talkshow) 13.30 Borostyán (olasz filmsorozat) 14.30 Klip klub 15.00 Rajzfilm klub 16.15 Sweet Valley (am. sorozat) 16.40 Knight Rider (am. sor.) 17.30 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Falcon Crest (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 19.55 Meri vagy nem meri? 20.00 Zsaruzsenik (német sor.) 20.50 Könnyen vedd a halált! (am. film) 22.30 Tűzelj vissza! (am. film, ism.) 24.00 Fókusz (ism.), időjárás.

6.30 Jó reggelt! 8.30 100-ból egy (ism.) 9.00 Klip klub 9.30 Borostyán (ism.) 10.30 Dragon Ball (ism.) 10.55 Grand Prix (ism.) 11.20 Candy, Candy (japán rajzfilmsor., ism.) 11.45 Sweet Valley (am. sor. ism.) 12.10 Knight Rider (ism.) 13.00 Híradó 13.10 Randevő Edittel (talkshow) 13.30 Borostyán (olasz filmsor.) 14.30 Klip klub 15.00 Rajzfilm klub 16.15 Sweet Valley (am. sorozat) 16.40 Knight Rider (am. sor.) 17.30 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Falcon Crest (am. filmsorozat.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 19.55 Meri vagy nem meri? 20.00 Angyal érintés (am. sor.) 20.50 Lilian Horn sorsa (német film) 22.30 Könnyen vedd a halált! (am. film, ism.) 24.00 Fókusz (ism.), időjárás.

6.30 Jó reggelt! 8.30 100-ból egy (ism.) 9.00 Klip klub 9.30 Borostyán (ism.) 10.30 Dragon Ball (ism.) 10.55 Grand Prix (ism.) 11.20 Candy, Candy (japán rajzfilmsor., ism.) 11.45 Sweet Valley (am. sorozat, ism.) 12.10 Knight Rider (am. sorozat, ism.) 13.00 Híradó 13.10 Randevő Edittel (talkshow) 13.30 Borostyán (olasz filmsor.) 14.30 Klip klub 15.00 Rajzfilm klub 16.15 Sweet Valley (am. filmsorozat) 16.40 Knight Rider (am. filmsorozat.) 17.30 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Falcon Crest (am. filmsorozat.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 19.55 Meri vagy nem meri? 20.00 Albínó Aligátor (amerikai film) 21.40 Gyilkos sorok (angol sor.) 22.30 Gyerekiaték 2. (am. film) 24.00 Fókusz (ism.), időjárás.

7.00 Kölyökklub 11.00 Lassie (amerikai filmsorozat) 11.30 Úrapu (amerikai filmsorozat) 12.00 Pingvinek szigete (angol dokumentumfilm) 13.00 Híradó 13.10 Bravo Tv (ifj. magazin) 15.00 Gyilkos sorok (angol sorozat, ism.) 15.50 Fizessen, nagysád! (magyar film) 17.30 Hetedik mennyország (amerikai sorozat) 18.30 Kész átvérés (kandi kamera) 19.00 Híradó 19.30 Magazin férfiaknak 20.00 Az embervadász (amerikai film) 22.00 Végítélet (amerikai film) 23.30 Albínó Aligátor (amerikai film, ism.)

7.00 Kölyökklub 11.00 Lassie (amerikai filmsorozat) 11.30 Szívvel, lélekkel (talkshow másképp) 12.00 Sajtóklub (újságírók vitaműsora) 13.00 Híradó 13.10 Dóra mozija (magazin) 14.00 A csendőrnősül (francia film) 15.30 Ereszd el a szakállamat! (magyar film) 17.00 Egi ragadozók (angol dokumentumfilm) 18.00 Szemtől szembe (politikai interjú) 18.15 Fókusz plusz (válogatás a hét riportjaiból) 18.30 Kedvenc (kisállattartók magazinja) 19.00 Híradó 19.30 Vészhelyzet (am. filmsor.) 20.15 A pofon (francia film) 22.00 Végítélet (amerikai film) 23.40 Dóra mozija (ism.) 0.10 Szemtől szembe (ism.) 0.25 Fókusz plusz (ism.).

Programul TV România A Román TV mûsora

11.00 TVR Info 11.05 Serial. Pasiuni 12.00 Avocatul poporului (R) 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Cristal 14.00 Meridianele dansului (R) 14.30 Memoria exilului românesc (R) 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Serial. Casa de piatră 17.00 Arhive românești 17.30 Camera ascunsă 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.25 Serial. Echipa de intervenție 21.15 Fețele schimbării 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 Scenea 23.00 Serial. Canary Warf 23.25 Pop Show-Noc-tum.

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). Pasiuni 12.00 Serial (R). Credo 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Cristal 14.00 Integrarea comunitară (I) 14.30 Eciesiast '98 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 TVR Info 16.10 Desene animate 16.35 Serial. Casa de piatră 17.00 In flagram 17.30 Camera ascunsă 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.15 Telecinemateca. Valea păpușilor 22.25 Jurnalul de noapte 22.40 Universul cunoașterii 23.30 Serial. Canary Wharf 23.55 Refrenele amintirilor...

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Campionatele Europene de patinaj artistic (R) 12.00 Dosarele istoriei (R) 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Cristal 14.00 Tradiții 14.30 Pro Patria 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 TVR Info 16.10 Desene animate 16.35 Serial. Casa de piatră 17.00 Medicina pentru toți 17.30 Camera ascunsă 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.15 Campionatele Europene de patinaj artistic 22.45 Jurnalul de noapte 23.00 Cultura în lume 23.30 Înflinirea de la miezul nopții.

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). Pasiuni 12.00 Sensul tranziției (R) 13.00 TVR Info 13.10 Serial (R). Cristal 14.00 Dialog 14.30 Pompieri și informea-ză 14.45 Lege și fărdeale 15.00 Conviuții 16.00 TVR Info 16.10 Desene animate 16.35 Serial. Casa de piatră 17.00 Timpul Europei 17.30 Camera ascunsă 18.00 Serial. Sunset Beach 18.45 Rezultate Super Loto 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun 19.00 Jurnal 20.15 Campionatele Europene de patinaj artistic 22.45 Jurnalul de noapte 23.00 Banknote 23.30 Serial. Canary Wharf 23.55 Magazin muzical-umoristic.

5.00 România ora 5 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Serial (R). Pasiuni 12.00 Conviuții 12.30 Sănătate, că-i mai bună decât toate 13.00 TVR Info 13.10 Campionatele Europene de patinaj artistic (R) 14.00 De la lume adunate... 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 TVR Info 16.10 Portrete în oglindă. Marcel Dragomir 16.35 Serial. Casa de piatră 17.00 Desene animate 18.00 Serial. Sunset Beach 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun 19.00 Jurnal 20.15 Campionatele Europene de patinaj artistic 22.45 Jurnalul de noapte 23.00 Planete cinema. Lumea e o scenă 23.50 Cinematograf de noapte. Ca o pisică în pușcă.

6.00 Bună dimineața de la Timișoara și de la București! 7.30 Alfa și Omega 8.00 TVR Info 8.05 Feriți-vă de măgaruș 9.15 Serial. Viața ca în viață 9.50 Film. Katia și nebunul 11.30 Serial: Mork și Mindy 12.00 Ecranul 12.30 Măpamond 13.00 TVR Info 13.10 Videomagazin 15.30 Campionatele Europene de patinaj artistic 16.30 Desene animate 18.00 Teleenciclo-pedia 18.50 Agenda Muzelor 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Efecte secundare 20.55 Cum vă place.... Noul An! 22.00 TVR Info 22.05 Serial. Dna King, agent secret 23.00 Arena AS.

6.00 Bună dimineața de la București! 7.30 Lumină din lumină 8.00 TVR Info 8.05 Desene animate 8.35 Serial. Felita cu pistrui 9.00 Ala-Bala, Portocala! 9.45 Biserica satului 10.00 Viața satului 11.30 Tezaur folcloric 12.00 Serial de călătorii 13.00 TVR Info 13.10 Tragerea de la sorți a grupelor preliminare pentru Campionatul European de Fotbal din anul 2000 13.40 Atlas 14.00 Desene animate 14.25 Campionatele Europene de patinaj artistic 17.00 Desene animate 17.30 Serial. Hollyoaks 17.55 Robingo 18.40 Duminica sportivă 18.55 Doar o vorbă „săt-i” mai spun! 19.00 Jurnal 19.55 Tragerea Loto Special 20.00 Film. Noapte sănt-ă 21.50 Vedete în recital. Gloria Estefan și Alain Chamford 22.50 TVR Info 22.55 Pariul Trio 23.00 Portrete în Acaforate. George Iliescu-Călinești 23.30 Salieri în oginda lui Mozart.

Januar 12. hététo

Januar 13. kedd

Januar 14. szerda

Januar 15. csütörtök

Januar 16. péntek

Januar 17. szombat

Januar 18. vasárnap

Luni, 12 ianuarie

Marti, 13 ianuarie

Miercuri, 14 ianuarie

Joi, 15 ianuarie

Vineri, 16 ianuarie

Sâmbătă, 17 ianuarie

Duminică, 18 ianuarie

**Dacă doriți să ne sunați...
...vă stăm la dispoziție!**

LA TELEFON: 66/361-789,

66/463-152

TELEFAX: 66/463-152

între orele 8-16

Anunțuri, reclamă, mică publicitate pot fi trimise și prin telefon și telefax la adresa redacției. Le vom publica în cel mai scurt timp, în mod gratuit.

Stimați Cititori!

După cum V-am mai anunțat – și după cum bine puteți observa – începând din acest an, cu acest număr actual, s-a schimbat atât formatul, cât și înfățișarea săptămânalului nostru. Pe deasupra, din două în două săptămâni vom publica și câte-un supliment. Din acest motiv, precum și datorită majorării cheltuielilor de producție, am fost nevoiți să ridicăm și noi prețul la **Foiaia românească**.

Începând din acest an, prețul unui număr este de 20 (douăzeci) de forinți.

Abonamentul pentru un an întreg este de 1040 de forinți, abonamentul pentru o jumătate de an costă 520 de forinți.

AN NOU = PREȚURI NOI

SPORT

Retrospectivă 1997

● S-a încheiat și ediția 1997 a curselor de Formula Unu la Automobilism. Ultima etapă, cea de la Jerez de la Frontera din Spania. Urma să fie un duel Villeneuve-Schumacher înaintea acestei ultime etape. Schumy avea un punct avans în fața canadianului. Germanul avea 2 șanse din 3: el putea câștiga titlul mondial la F1 dacă reușea să câștige cursa sau dacă ieșea împreună cu Villeneuve afară de pe pistă. Până la urmă duelul a căzut în derizoriu. Văzînd că Villeneuve îi respiră în ceafă, germanul, la fel ca în urmă cu 3 ani cînd victimă i-a fost Hill, a intrat în canadian sperînd că așa vor ieși împreună de pe pistă. Dar... urciorul nu merge de multe ori la apă. Canadianul s-a ținut bine, iar cel care a vrut să forțeze abandonul, a sfișit prin a abandona. A mai privit o dată, de pe margine, pista pentru a vedea dacă Villeneuve mai „trăiește” și văzînd că manevra lui penibilă a fost în zadar s-a îndreptat spre boxe, rugîndu-se ca pînă, la sfișitul cursei canadianului să-i crape mașina. N-a fost așa. Villeneuve s-a îndreptat spre victorie și astfel el devine primul c. m. de F1 al Canadei după ce în urmă cu 2 ani devenea c. m. în Indycar.

● Anul acesta basketbalistul Michael Jordan, cel care a dus pe Chicago Bulls la câștigarea a încă unui titlu național în NBA, se află și în Topul celor mai bine plătiți sportivi din lume. 78,3 milioane dolari. Nu e rău deloc! Mai ales pentru cel mai valoros basketbalist din istoria acestui sport (4 decembrie)

● **Fotbal:** pentru prima oară în istoria fotbalului românesc, echipa română națională a fost inclusă cap de serie în tragerea la sorți a grupelor turneului final al CM de fotbal din Franța de anul viitor. România este cu Anglia, Columbia și Tunisia.

Verificați-vă cunoștințele!

1. Cine a sculptat statuia poetului Ovidiu din Constanța?
2. Care este cel mai adînc fiord de pe planeta noastră?
3. Cînd a fost inaugurat Canalul de Suez?
4. Cine a descoperit calul sălbatic trapan în stepele din sudul Rusiei?
5. Care este adevăratul nume al cunoscutului actor francez de film Fernandel?

Dezlegare

1. Statuia lui Ovidiu din Constanța este opera sculptorului italian Ettore Ferrari (1849-1930).
2. Cel mai adînc fiord (1308 m. adîncime maximă) este Sognefjord, situat pe țărmul de sud-vest al Norvegiei.
3. Canalul de Suez a fost inaugurat la 17 noiembrie 1869.
4. Calul sălbatic trapan a fost descoperit în stepele din sudul Rusiei de naturalistul rus de origine germană Gmelin (1744-1774).
5. Adevăratul nume al lui Fernandel a fost Fernand Joseph Désiré Contandin.

UMOR

– Sper că nu tu ai divorțat de soție după ce ea a fost nevoită să poarte ochelari? – se miră amicul domnului Ionescu.

– Aș, de unde! Tocmai ea a înaintat divorțul după ce m-a privit primăvara prin ochelar!

Medicul consultă un bătrînel.

– Nu aveți nici o problemă mai gravă – declară la sfîrșit. – Totuși ar fi bine să vă prescriu niște ochelari de citit!

– Vai, ce mă bucur, domnule doctor! – suspină ușurel omulețul. – Tocmai ieri mă gîndisem că ar fi timpul să învăț și eu să citesc!

Un bărbat intră la un magazin. Vînzătorul îl salută cu mult respect.

– Bună ziua, domnule! Dacă am observat corect, dumneavoastră aveți nevoie de ochelari cu o dioptrie destul de mare – constată el.

– Cum ați putut ghici așa de ușor! – se miră omul.

– Foarte simplu! Ați intrat prin vitrină în loc de ușă!

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune regională în limba română

Începînd cu data de 5 ianuarie, emisiunea radiofonică în limba română, transmisă regional, se prezintă la o altă oră: de luni pînă vineri între orele 10.30 și 12.00, iar sîmbătă și duminică – neschimbat – între orele 14.30 și 16.00. Ora de transmisie a emisiunii pe țară nu s-a schimbat, deci ea poate fi ascultată în fiecare seară între orele 19.00 și 19.30, pe undele postului de Radio Kossuth URH, cu frecvența de 66,29 și 66,14 MHz.

12 IANUARIE, LUNI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Reportaje, interviuri din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40: Repere din istoria românilor din Ungaria – rubrica istoricului Eugen Glück 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

13 IANUARIE, MARȚI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Istoria muzicii – rubrica Elenei Munteanu 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: Reportaje, interviuri 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

14 IANUARIE, MIERCURI (redactor: Eva Iova)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.55: Nota săptămînii 11.10: „Și ei au fost copii...” – rubrica Elenei Munteanu 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

15 IANUARIE, JOI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice

11.00: Interviuri, reportaje 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Noutăți muzicale 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

16 IANUARIE, VINERI (redactor: Eva Iova)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviuri, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj religios pentru copii 11.20: Români din Voivodina – relatează Cornel Mata din Vîrșeț 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Revista presei „Foiaia românească” 11.45: Noutăți la liceul românesc din Giula – relatează Veronica Tompan 11.50: Curiozități, știri din România – relatează Marius Dobre din București 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

17 IANUARIE, SÎMBĂȚĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.40: Recomandări culturale pentru week-end 14.45: „Party Time” – emisiune muzicală pentru tineret 15.00: „Pe undele Europei” – emisiune euroregională realizată de studiourile din Timișoara și Seghedin 15.55: Încheiere

18 IANUARIE, DUMINICĂ (redactor: Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40-15.20: Retrospectiva săptămînii (spicuirii din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămînii) 15.20: Sinteza evenimentelor săptămînii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55: Încheiere

În fiecare seară, între orele 19.00-19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Televiziunea Maghiară, Studioul din Seghedin

Ecranul nostru: miercuri, ora 14.25, programul MTV1. Reluare: sîmbătă, ora 10.20, programul MTV2 (prin satelit)

FM 92,1 STEREO

RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA
6.00-6.30 Actualități B.B.C. 6.30-8.00 Bună dimineața! Mozaic 8.00-9.00 Creștinul și lumea contemporană 9.00-10.00 Slujbă religioasă și muzică 10.00-11.00 Dialog spiritual 11.00-11.45 Actualități B.B.C. 11.45-12.00 Pe plajurile biruinței 12.00-14.00 Mozaic cultural 14.00-14.30 Știri B.B.C. 14.30-17.00 Viața creștină 17.00-17.30 Emisiune pentru copii 17.30-18.00 Muzică și meditații 18.00-19.00 Actualități B.B.C. 19.00-21.00 Slujbă religioasă, meditații 21.00-21.30 Actualități B.B.C. 21.30-22.00 Cartea pe unde 22.00-23.00 Caută și... vei găsi! 23.00-24.00 Nocturnă muzicală, meditații 0.00-2.00 Șoapte muzicale 2.00-4.00 Indicații spre fericire 4.00-6.00 Va fi iarăși lumină
RADIO VOCEA EVANGHELIEI BUCUREȘTI
SW 49 m, zilnic 17.30-18.00